

FERRRYETA

EONOGIT

Teksti ja kuvitus

© 2013-2014 Jaana Tolonen

jaana.tolonen@munikioma.com

Ennen tarinan paljastusta s.3-5
Ensimmäinen kirje s.6-9
Ihmiselämää s.10-13
Geonogit eli hammaspeikot s.14-27
Ferryetat eli hammaskeijut s.28-39
Tapahtumia eläinsairaalassa s.40-49
Nähdään pian s.50-52

ENNEN TARINAN PALJASTUSTA

Ferryeta -kuningas August lentelee huoletonna keskikesäpäivän kuumuudessa. Aurinko porottaa ja linnut visertävät aarioita. Hän antaa tuulen kuljettaa itseään kohti mäntymetsän puidenlatvoja, neulasten tuoksun ympäröimänä. Tuoksu tuo mieleen lapsuudenhetken kavereiden kanssa "kymmentätikkualaudalla" pelaten.

Muistokupla puhkeaa kun hän kuulee alhaalta tuohtunutta puuskuttamista.

Ihmetellen kuulemaansa hän laskeutuu alas ruohikolle ja tapaa vanhan tuttunsa Kaarina Kaarnakuoraisen ravistelemassa maantomuja siivistään.

August: "Hei Kaarina! Miksi olet noin pistoksissasi?"

Kaarina: "Hei! Ai, miksi olen näin vihainen? No, sitä saisit kysyä Geonogeilta. He ovat tämän harmin takana."

August: "Tule, lennetään ylös. Saat kertoa mitä on tapahtunut."

He nousevat ylemmäs Kaarinan kotioksalle, jossa tämä alkaa kertoa tapahtunutta.

Kaarina: "Ryökäleet! Lauma Geonogeja tuli harakan kyydissä ilkkumaan ja pilkkaamaan tekemiäni mäntyrungon kohokuvioita. Kauheata räähkäporukkaa. Sylkivät ympäriinsä ja yrittivät vahingoittaa minua syövyttävällä räkäsyljellään. Yhtäkkiä koko sakki oli kimpussani ja nakkasi minut oksalta alas maahan. Kaikki tapahtui niin nopeasti etten ehtinyt päästä lentoon, vaan putosin selkä edellä maahan. En ole kuin kissa joka kääntyy lennon aikana ympäri."

Kuningas huokaisee voimattomana: "Geonogit tekevät kaikkien olon täällä metsässä välillä mahdottomaksi. Miten me saataisiin ne kuriin? Olipa onni ettei sinulle sattunut pahemmin."

Kaarina: "Onneksi minulla on tämä panssarikuori niin en

loukkaantunut.”

August: ”Miten mahtava sinertävän kiiltävä kuori sinulla onkaan. Olen aina ihailnut sitä.”

August pohtii mietteläänä puoliääneen millä konstilla Geonogit saataisiin kuriin. Hän huomaa Kaarinan kuoren olevan lujaa tekoa, edes naarmuja siinä ei näytä olevan. Toisin kuin pienillä hentoisilla hyönteisillä, joiden siivet sulavat muodottomiksi Geonogien sylkiessä päälle. Heille August haluaisi tarjota suojaa. Olisiko Kaarinan panssarisuojakuorista apua syövyttävää limaa vastaan? Geonogeilla kun tuntuu olevan tätä liiallista syljeneritystä jatkuvasti.

August: ”Kuule, olisiko mahdollista saada näitä kuoria metsän pienille ystävillemme suojaksi Geonogeja vastaan? Itsekin haluaisin sellaiset. Näyttäisin niissä upealle. Tiedätkö mistä tuollaiset saisivat?”

Kaarina: ”Saat minulta yhden. Olen kasvattanut näitä useammat varastoon, varmuuden vuoksi. Työssäni saattaa nimittäin tulla näihin kolhuja.”

August: ”Upeaa! Aidot kaarnakuoriaisen panssarisuojakuoret! Suuri kiitos! Saa nähdä mitä kuningatar Katariina sanoo näistä.”

Kaarina: ”Muista että sinun siipesi eivät ole suojassa kilpien alla kuten minulla. Opettele ensin niiden kanssa liikkumista ja varsinkin laskeutumista.”

August kokeilee uusia kuoria päälleen ja keikistelee vesipisaran edessä itseään peilaten.

Kaarina empien: ”Minulla olisi sinulle yksi kysymys...olen miettinyt...haluan tietää mielipiteesi yhdestä asiasta.”
August: ”Kerro rohkeasti mikä mieltäsi painaa.”

Kaarina: "Sopiiko sinulle että kerron, vaikka nimettömänä, näistä Geonogien tempauksista koko maailmalle? Mielestäni ihmisten olisi aika tietää totuus."

August: "Olet luotettava ystäväni ja tukenani silloin kun sitä tarvitsen. Tee kuten parhaaksi näet. Luotan sinun näkemykseesi tässä asiassa. Puolestani voit kertoa jutun vaikka kasvoja paljastamatta."

August lähtee lentoon onnellisena uudet suojakuoret selässään. Lento on hiukan vaappuvaa ja huojuvaa puolelta toiselle, mutta August pysyy ilmassa kovalla vauhdilla.

Kaarina jää miettimään puun oksalle millaisen kohokuvio-paljastuskirjeen kirjoittaisi ihmisille.
Nimi on jo valmiina, Ferryyetat ja Geonogit.

ENSIMMÄINEN KIRJE

Hei!

Kirjoitan sinulle ensimmäistä kertaa.

Nimeni on Kaarina Kaarnakuoriainen ja asun männyssä.

Ammatiltani olen kirjapainaja, kuvioin männynrunkoon kohokuvioita, ja kun työ on tehty muutan taas seuraavaan puuhun.

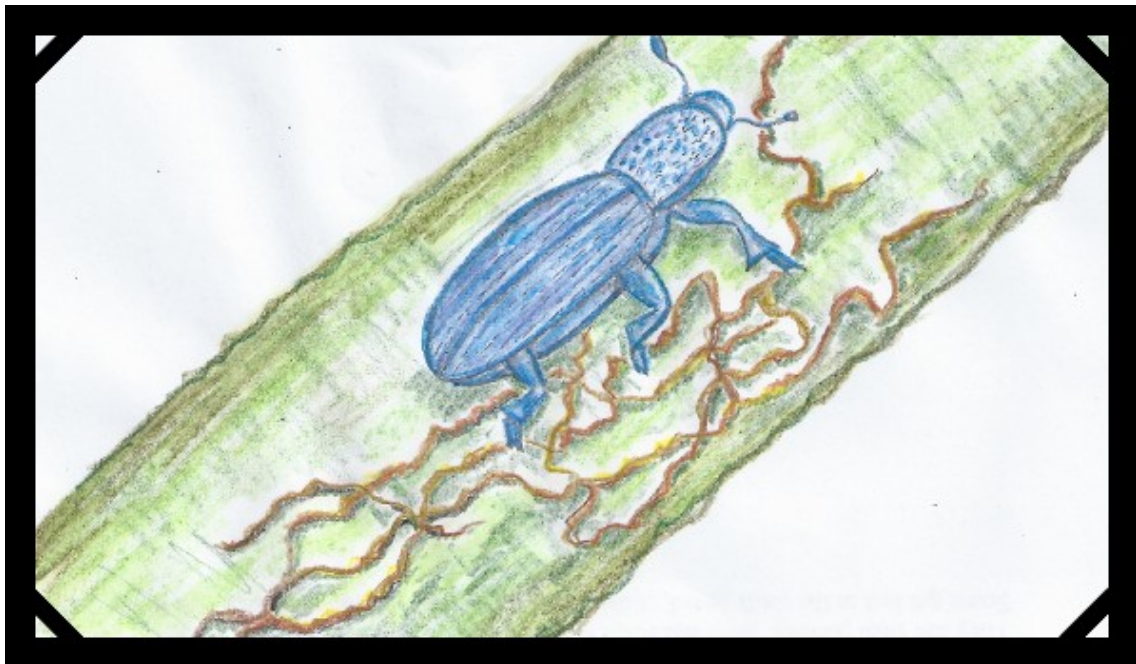
Haluaisin kertoa sinulle tosi tarinan siitä, mitä salaisuuksia tapahtuu metsässä ja muutenkin luonnossa. Lähetän sinulle lyhyitä tarinoita valokuvilla erilaisista tapahtumista.

Niistä selviää maitohammasoperaation suuri ja kirjava kiertokulku metsäneläinten elämässä.

Olen seurannut eräiden tuttavieni touhuja lähietäisyydeltä koko elämäni. Näiden tuttavieni nimet ovat Ferryetat ja Geonogit.

Alhaalla on kuva minusta.

Olen selin, jottei minua voitaisi tunnistaa, koska nyt paljastan suuria salaisuuksia...

FERRYETAT JA GEONOGIT

Tämä kertomus on tarkoitettu hampaansa
suosiolla antaneille ja väkisillä menettäneille

Olet varmaan joskus ihailut haltioituneena
lumihankien hohdetta,

aamukastepisaroiden kimmellystä,

ja veden pinnan välkettä?

Oletko koskaan miettinyt mistä se mahtaa johtua?

Tai mihin sinun maitohampaasi on kadonnut?

IHMISELÄMÄÄ

LAKKASUOLLA

KESÄYÖNÄ

ÄÄÄ! ÄITI!
HAMPAASEEN SATTUU.

VOI
KULTA
PIENI!

EI HÄTÄÄ.
ÄITI VIE SINUT
HAMMASLÄÄKÄRIIN.

EIKÄ!
EN TAHDU!

KYLLÄ,
NYT MENNÄÄN.

EIII!

HAMMASLÄÄKÄRI
TIMANTTIPORA

HAMMASLÄÄKÄRISSÄ

NÄYTTÄÄ SILTÄ ETTÄ SINULLE
ON TEHTÄVÄ JUURIHOITOA.

MUTTA KUN OLEN
PESSYT HAMPAAT
OHJEEN MUKAAN,
AAMUIN ILLOIN.

Aiii...

VALITETTAVASTI
MITÄÄN MUUTA
EI OLE TEHTÄVISSÄ.

EI HÄTÄÄ.
EI SE SATU.

rec

TOISAALLA SAMAAAN AIKAAN

HURRAA! JUHLIKAAMME
UUTTA SANKARIA!

GEONOGIT eli HAMMASPEIKOT

Feodaali-yhdyskunnan Geonogit asustavat suon laitamilla ruohotupasvillamättään onkaloissa. Hampaaton peikkokansa rakastaa itsestä ja ylellistä elämää.

Nämä ovat niitä huonomaineisia, ei toivottuja vieraita, jotka varastavat ja rikkovat ihmisten hampaita.

Peikot eivät osaa lentää, joten kesäisin ne käyttävät lentoratsuina itikoita ja talvisin variksia ja harakoita, mutta myös muita pikkulintuja. Jos linnut eivät suostu yhteistyöhön, peikot uhkailevat niitä vasaroimalla niiden kynnet ja nokan rikki.

Itikat ovatkin vähä-älyisempiä ja helpommin huijattavissa. Talvisin vaihto linnun kyydistä sisäitikkaan tapahtuu ikkunanlaudalla, jolloin monet linnut peloissaan lentävät päin lasiruutua.

Geonogeilla on hajuimukärsä, stetoskoopikorvat, terävät kynnet, säärissä kynsianturat, varpaissa imukupit hampaan pintaa myöten nousemista varten, ja ne ovat vahvoja kuin muurahaiset. Ne pysyvät hyvin tahmealla ja likaisella pinnalla, mutta puhtaan liukkailla pinnoilla lipsuvat ja putoilevat.

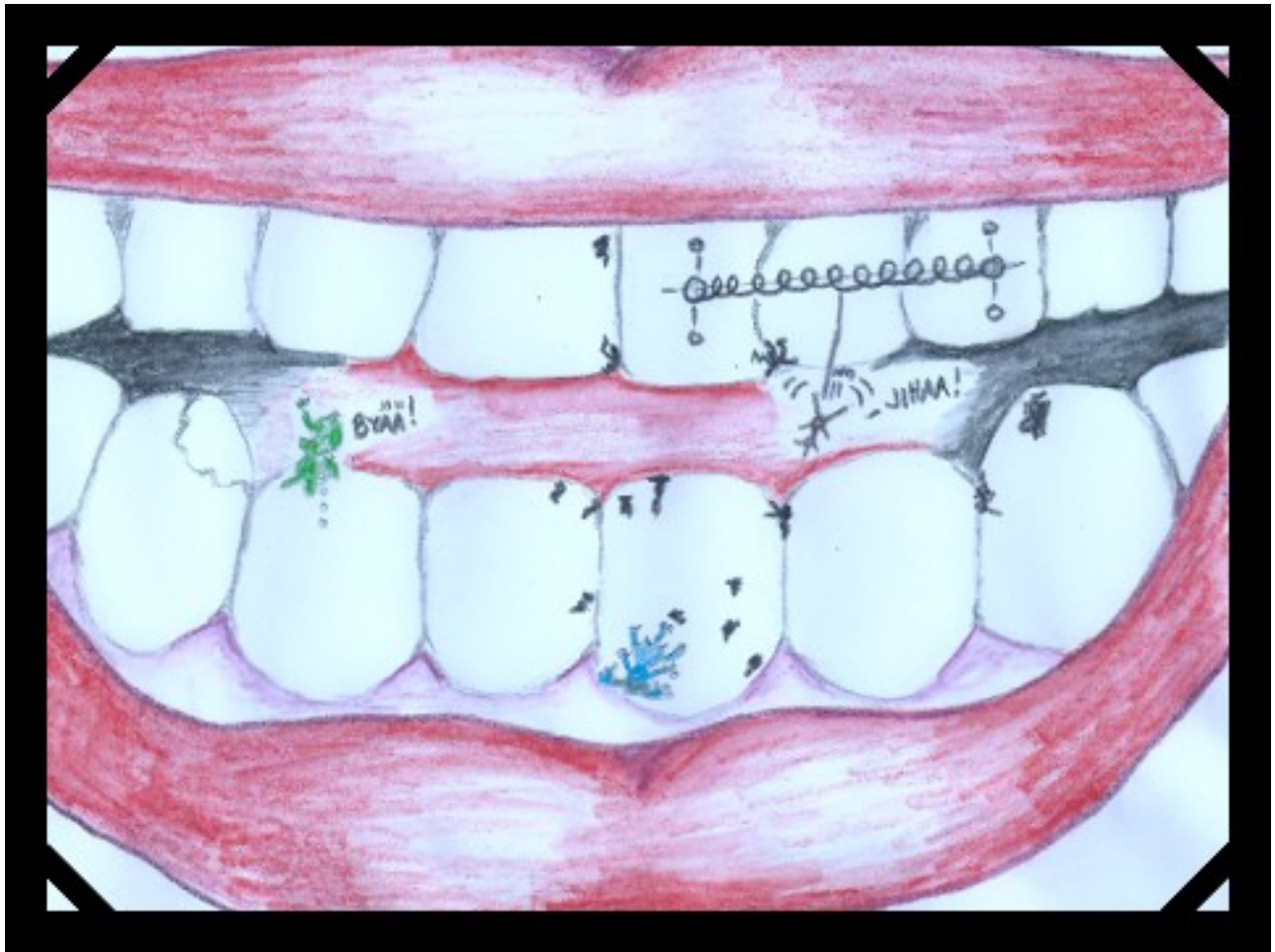
Tästä syystä ne tekevät yhteistyötä korvassa asuvan känkkäränkän kanssa, jotteivät lapset suostuisi pesemään hampaitaan. Känkkäränkkä tietää mistä napista painaa korvassa, niin että lapsi saa uhmakohtauksen.

Suun pahanhajuinen hengitys on niiden parfyymiä.

On lottovoitto saada hammas rikki hermojuureen asti. Peikko piehtaroi ja suorastaan ui hermojuurenytimen tahmeassa mönjässä, joka värjää peikon kokonaan keltaiseksi. Sellainen peikko on kotikylässä arvostettu sankari ja siinä syy miksi peikot taistelevat hyvistä apajista. Hermojuureen asti rikottu hammas valitettavasti tulehtuu peikkopöppöistä.

Ne valmistavat hampaanpalasista ylellisiä turhuuksia, kuten itselleen etuhampaat (jotka eivät kuitenkaan pysy suussa paikoillaan), vaimolleen koruja, valtaistuimia, kippoja, kuppeja tai muuten vaan haalivat kasoja koristeeksi.

Joskus näillä metsästysreissuilla eväspullot täyttyvät hampaankolosta löytyneestä suuvedestä. Huimat nuoret peikot myyvät tätä laitonta suuvettä sitten ”nurkan takana.”

Tarkat stetoskooppikorvat kuuntelevat hammasta löytäen sen heikon kohdan.

Peikko koputtelee terävillä ja kovilla kynsillään tehden lisää säröjä.

Ehjä hammas kaikuu kirkkaana äänenä ja silloin tällöin vasta-aloittelijapeikot saavat helposti tinnituksen, koska heidän yllätyksekseen ääni onkin kova, peikot saattavat jopa pyörtyä. Risasta hampaasta ei kuulu kaikua, vaan se kopisee tyhjiyttään. Se on myös helpompi särkeä osiin.

Tarkka hajuumukärsä auttaa vainuamaan mätiä hampaita.

Hampaiden rikkoontumista helpottaa peikkojen sylki. Kahden eri peikon räkä on vahvempaa kuin yhden. Odotellessaan syövyttävän räkälimensa tehoamista, peikot keksivät väliaikahupia, kuten benjihyppyjä.

Peikot itkeä pillittävät kun ne huomaavat, että niiden sylkihapporeiät onkin paikattu.

Keijujen sattuessa samaan aikaan hakemaan hammasta, peikot luikkivat kovaa kyytiä ikenien alle piiloon.

Ne lymyilevät hiljaa ienpeiton alla ja saattavat tehdä sinne lämpimikseen pienen nuotion. Siitä syystä ikenet ovat punaiset ja jopa tulehtuneet.

Peikot eivät halua jäädä kiinni, koska silloin ne joutuvat vastenmielisen imelään hyväntekeväisyystyöhön.

ITIKKARATSUT

Peikoilla itikat toimivat ratsuina.

Itikat syntyvät kosteilla soisilla mailla, aivan Geonogien kodin vieressä.

Sillä aikaa kun peikot ovat hampaiden kimpussa, niin itikat laiduntavat joko nilkoissa tai korvien takana.

Ininän kuuleminen tarkoittaa, että peikko vetää tuntosarvista ohjaten sopivaan laskeutumisalustaan.

Kaksi peikkoa mahtuu sopivasti yhden itikan selkään.

KOSIORITUAALI

Masiinaralli niminen bändi soittaa tekorauta musiikkia, jonka tahdittamana poikahammaspeikko Loga tekee tuttavuutta ja kosii tyttöhammaspeikko Livaa. Loga kuuntelee ja haistelee ihastuneena tanssien samalla musiikin tahdissa Livan ympärillä.

Peikot ovat omistautuvia ja uskollisia puolisoita lopun elämänsä. Niiden elämäntehtävänä on valmistaa neidoille hampaanpalasista helmiä koristeeksi.

Joskus malttamattomat peikot alentuvat varastamaan koiranpennunhampaita ja yrittävät hioa niistä helmiä. Eläinten hampaat ovat keltaiset ja juovikkaat. Peikot yrittävätkin peittää sitä sylkikaskaskovakuoraisen vaahdolla. Mutta onneksi tytöt ovat tarkkoja oikeasta laadusta.

Peikot tekevät yhteen muutettuaan huolenpitosopimuksen ja heti seuraavana aamuna tyttöpeikko onkin kasvanut jopa kolme kertaa suuremmaksi kuin poikapeikko. Se on elintasomittari ja rehvastelumerkki naapureille.

OPETUSKISAT

Peikot järjestävät suunnistuskilpailuja tulevalle hampaankerääjä sukupolvelle ihmisparran seassa.

Taito onkin tärkeää, jos putoaa vahingossa väärään paikkaan itikan selästä.

Apuna kisaajat käyttävät vanhempien kertomuksia ja jonkinmoista hajukarttaa.

Toiset eksyvätkin tiheään partaan, jotkut takertuen ja sotkeutuen kuin kalat verkkoon.

GEONOGIEN KYLÄSSÄ

On pieni rauhallinen hammaspeikkojen arkielämän hetki Geonogien kylässä, nevasuon laidalla, ruohotupasvillamättään onkalossa.

Auringonvalo pilkottaa joistain kohtaa heinien välistä sisälle mättääseen. Peikkokylässä on sinne tänne kasattuja, heinäpaalin näköiseksi kuivattuja rahkasammalhökkeleitä.

Itikat köllöttelevät kuorsaten laidunmailla vatsat punaisina imetyistä veriaterioista.

Rauhallinen hetki loppuu äkillisesti kun kylästä kuuluu korvia särkevää kimakkaa räiskintä ääntä. Itikatkin säpsähtävät säikähtäen tätä kovaa mekkalaa, jolloin imetyt veret melkein purskahtavat ulos ja inisijät alkavat voida röyhtäillen pahoin.

Syy raikuvuon ääniin on se, että kylässä hammaspeikkotyttö Elva on raivoisesti suuttunut hammaspeikkopoika Fredille ja jahtaa tätä juosten takaa karjuen: "Fred on tyhmä hönöttäjä, änkyttävä, aivoton ja likainen ilkimys." Elva on sanoissaan ja puheissaan terävän nokkela, ja hänen kanssaan sanallinen kinastelu on ylivoimaista. Fred kostaa vanhatkin häviämiset iljettävillä teoillaan ja juoksee nauraen karkuun.

Veijariveljekset Colo ja Rado tulevat ulos pesästään ja seuraavat hupia tietämättä miksi nämä kaksi taas taistelevat, ikuinen taistelupari.

Veljekset puhua pulputtavat paljon ja jatkavat toistensa lauseita nauraen vesissä silmin, vaikka välillä kukaan muu ei niiden puheista saisikaan selvää. Muut

ajattelevat sen olevan veljesten keskenään puhumaa salakieltä nimeltään "honikoni", nimittäin se kuulostaa siltä kuin he honottaisivat puheensa pitkän nenänsä kautta.

Mistä tämä älämölöhässäkkä alkoikaan?

Selvityksen vuoksi palataanpas ajassa hiukan taaksepäin, jolloin Fred käveli kylänsä kujilla vihellellin, kunnes hänelle tuli aivan kauhean kova kakkahätä. Fred arveli, että nyt olisi mukava päästä kotihuussiin, mutta hätä oli niin nopeaa, ettei ehtinyt ja kyykistyi polunreunaan asioilleen. Kuinka ollakaan hän kuuli Elvan lähestyvää laulun rallattelua hökkelin nurkan takaa ja laittoi nopeasti tuotoksensa päälle hampaanmuotoisen hattunsa näköesteeksi, koska ei ehtinyt enää livahtaa karkuunkaan.

Elva käveli Fredin luo ja kysyi: "Mitä piilottelet hattusi alla?"

Fred: "En mitään erikoista."

Elva kärsimättömänä: "No, näytä nyt mikä siellä on niin salamyhkäistä?"

Fred mietti kieroiluja mielessään ja vastasi: "Pyydystin harvinaisen linnun. Pidän siinä hattua päällä ettei se pääse karkuun."

Elva: "Mikä lintu?"

Fred: "Hmm...ruislintu."

Elva kyykistyi alemmas käsi ojennettuna: "No, raota hatun reunaa sen verran, että saan otettua sen varovasti kiinni...IHK!"

Ja lopun kaikki voivat nyt kuvitella mielessään.

Elva on sitkeä luonteeltaan eikä loukkaantuneena anna periksi, vaan jahtaa Frediä niin kauan, kunnes saisi tämän lurjuksen kiinni. Peräkanaa juostessaan he törmäävät peikkojoukkoon, minkä seurauksena Fred jääkin viimein nalkkiin.

Asukkaat ovat kokoontuneet kylän aukion keskelle juhlistamaan uutta keltaiseksi värjäytyntä sankaria, joka on juuri palannut hampaanhakureissulta suuri hammassaalis mukanaan. Keltaisen sankarin juhla-ateriaksi valmistetaan aina pitkään haudutettua "itikkaaliemessä"-muhennosta valtavassa hammaskulhossa. Kylän isokokoiset peikkonaiset lähtevät joukolla itikkalaitumille lypsämään verta illanistujaisiin ja matkalla noukkivat mukaan myös itikoiden tuoreita munia, sekä turvetta polttoaineeksi. Turvetta tyttöpeikot käyttävät myös kaunistautuessaan kasvoihinsa, antaen sen muhia siinä useamman päivän, joskus tarvittaessa pidempäänkin, koska mitä rosoisempi ihon pinta on, niin sitä parempi.

Välittämättä kylässä tapahtuvasta juhla järjestelystä Elva jatkaa Fredin kurittamista niin kauan, että tämä lupaa jo hädissään hyvitykseksi ilkiteostaan tuoda Elvalle aidoista helmistä rannekorun.

Fred lähtee mielellään liukkaasti pois neidin tiukasta pihtiotteesta ja lentää nopeamman kuin itikan kyydissä kohti ihmisasutusta. Fred matkaa pelokkaan pikkulinnun kyydissä, antaen tälle välillä rajuinkin ottein lento-ohjeita, jolloin kyyti päättyy ikävästi linnun osalta päin ikkunan lasiruutua.

Kovasta yrityksestä huolimatta Fred ei saa yhtään ihmisen hampaanpalasta mukaansa, joten pettyneenä hän tyytyy poimimaan pienen koiranpennun irronneen maitohampaan.

Paluumatkalla kotikyläänsä Fred yrittää tarkkailla metsää, jos sattuisi löytämään merkkejä Ferryyetojen eläinsairaalaan. Geonogit tietävät sellaisen olevan jossain päin metsää. He ovat kuulleet, että salaisen sairaalan alle olisi varastoitu muhkea määrä ehjiä, kiiltäviä lasten maitohampaita. Kukaan peikko ei ole nähnyt tällaista aarrekätköä, mutta huhuja kuulee aina silloin tällöin, vaikka yksikään aarrejahtiin lähtenyt peikko ei ole koskaan palannut kertomaan totuutta.

Fred haaveilee, jos hän sellaisen löytäisi ja saisi edes pienen osan saaliista, niin hän voisi perustaa aivan ikioman keidassuopeikkokylän - makeille lakkasoille - joka tapauksessa jonnekin kauemmas nykyisestä tupasvillasta ja kirpeistä karpaloista.

Ikkunaa päin lentäneen, hiukan sekavanoloisen linnun kyydissä lentomatka on hitaanlaista ja epävarman huojuvaa, mutta se ei välinpitämätöntä Frediä haittaa. Ilkikurinen peikkopoika roikkuu linnun kylkisulissa ja sylkeä töpeksii alas maahan sen minkä matkallaan ehtii.

Onneksi hentoiset hyönteiset, kuten perhoset ovat saaneet ennakkovaroituksen peikon liitelystä lähetyvillä. He ovat varautuneet suojautumaan kaarnakuoriaisen suojakilpien alle mahdollisessa sylkisateessa, etteivät heidän siipensä vahingossa vaurioituisi.

Fred laskeutuu kotikylänsä lähetyville ja kipittäen salakuljettaa löytämänsä koiranhampaan pesäänsä ja ryhtyy työstämään siitä neidille lupaamiaan helmiä. Rosoisista palasista pyöreiksi palloiksi hiominen on kovaa työtä ja siihen menee tuskastuttavan kauan aikaa.

Sirpsakka ja piikikäs Elva hiostaa taustalla kysellen aina Fredin nähtyään, missä helmet mahtavat viipyvät. Odotuksen ajaksi Fred keksii viedä Elvalle pitkäkarvaisen karvamadon hartiahuiviksi saaden armollisesti lisää aikaa työlleen.

Eläimen hampaat ovat keltaruskean juovikkaat ja Fred yrittää peittää sitä sylkikaskaskovakuoriaisen syljellä, juuri ja juuri onnistuen.

Kauan odotettu helminauha on viimein valmis ja Fred ojentaa sen Elvalle, joka keikistelee ihastuksissaan itseään peilaten suolammen vedenpinnan edessä.

Fred iloitsee ja luulee, että nyt vallitsee jonkin aikaa rauhallinen hiljaisuus. Hän hoksaa kuitenkin pian, että "taisin nuolaista ennen kuin tipahtaa" koska, kuinka ollakaan, ei mene monta hetkeä kunnes Elva pyörähtää mukkelismakkelis veteen.

Helmet tietenkin kastuvat ja pois huuhtoutuneen valepinnoitteen alta paljastuu totuus. Elva karjaisee pettymyksestä kuin palosireeni ja lähtee etsimään pois karannutta Frediä taas käsiinsä.

Taas jatkuu sama peli kuin alussa, tämä ikuinen taistelupari juoksee taas peräkanaa soraäänit kylässä kirkkaasti raikuen. Fred pujottelee juosten karkuun ja Elva sinnittelee aivan kannoilla hänen perässään.

Kun Fred on aikansa juossut, hänen etutekohampaansa putoavat ja hän pysähtyy nostamaan ne. Samalla hän vilkaisee taakseen ja väsymyksestä silmät tekevät hänelle silmänkääntötempun. Hän nimittäin hoksaa kuinka kaunis Elva onkaan. Hän katselee kuinka juoksevan Elvan harvat hiukset hulmuavat tuulella ja raivosta huutavan suun huulet poskia myöten väpättävät rentoina ilman voimasta.

”Unelmien nainen” -Fred huudahtaa ja vain tuijottaa ihastuksissaan Elvaa, joka ihmeissään lopettaa huutamisen ja jähmettyy myös paikoilleen seisomaan. He tuijottavat toisiaan ja hetken päästä Fred alkaa tanssia Elvan ympärillä haistelutanssia. Se on peikkojen tapa tutustua. Tyttö on säteilevän onnellinen saamastaan huomiosta.

He lyövät onnellisena kätensä yhteen ja lähtevät vierekkäin kuutamokävelylle. Kävellessään Fred lupaa tulevalle morsiamelleen kasapäin aitoja helmiä ja mahtavan kaksikerroksisen sammalhökkelin. He istahtavat itikkaniityn laidalle ja alkavat syödä yhteistä eväsleipäänsä.

Rauhallinen elo jatkuu jälleen pienen hetken Geonogien kylässä, kunnes jonakin muuna hetkenä joku toinen peikkopari ajautuu samanlaiseen hippaleikkiin, ja itikka-raukat kärsivät myös sen nahoissaan.

FERRYETAT eli HAMMASKEIJUT

Ferryetat ovat hammaskeijujen Kuningas-yhdyskunnan iloisia kikattajia. He haluavat hyväntahtoisina ja epäitsekkäinä auttaa ja ilahduttaa ihmisiä ja eläimiä, tuoden kauneutta kaikkialle maailmaan.

Joskus todella kovilla pakkasilla keijut pyytävät pikkulintuja kyyditsemään heitä taloihin ja matkustavat kainalon suojassa untuvapeitteen alla.

Nämä lintupolaiset ovat olleet peikkojen uhreja. Linnut ovat urhoollisesti kieltäytyneet kyyditsemästä rumia peikkoja. Peikot ovat kuitenkin rangaistukseksi nakuttaneet varpaankynnestä tai nokasta palasen.

Keijut ovat sitten auttaneet hädässä olevia ja paikanneet ruhjeet hampaanpalasilla mehiläisvahalla liimaten.

Keijut ovat herkkiä suussa vierailijoita.

Jos ihmisen hengitys haisee pahalle, he ovat saattaneet hetkeksi jähmettyä paikoilleen menettäen puhekykynsä.

Jos hampaat ovat tahmeanlikaiset, keiju raukat saattavat liimautua siivistään kiinni.

He ovat tarkkoja omasta puhtaudestaan. Joka suukäynnin jälkeen he suihkuttavat kukasta hajuvettä ylleen.

Hakiessaan lasten suusta maitohampaita, keijut ripottelevat rauhoittavaa ja verta hyydyttävää ampiaisen ja mehiläisen siitepölysekoitusta ikeneen, jotta tyhjä kolo paranee nopeammin.

Sitkeä huhu ja yhteensattuma on, että juuri hammaskeijut vaihtavat maitohampaan kolikkoon. Miksi toiset lapset saavat maitohampaan tilalle kolikon ja toiset taas eivät?

Oikeudenmukaisina luonnonolentoina Ferryetat huomaavat kiiltävien esineiden varasteluun taipuvaisten harakoiden touhut.

Harakoiden aiemmin viemät kolikot keijut palauttavat takaisin oikealle omistajaperheelle. Sieltä ne kolikot siis tulevat, palautuksina.

Suurin osa kerätyistä hampaista siivutetaan ohuen ohuiksi siivuiksi, niin että niistä näkee läpi.

Tähän operaatioon on palkattu rotevat hepokatit, jotka vahvoilla takajaloillaan tekevät työn. Laaduntarkkailija Susannan tiukassa valvonnassa työstä tulee sileää jälkeä.

Meteli on kovaa, kuin sirkkelisahalla sahattaisiin.

Joskus ihmiskorvakin kuulee äänen heinikosta erittäin korkeana ja kovana sirityksenä.

Loput kerätyistä hampaista menevät metsäneläinten sairaalaan.

Yön jälkeen, jolloin niityt kimmeltävät, siivut huuhdellaan puhtaiksi aamukastepisaroissa.

LAADUNTARKKAILIJA SUSANNA

Valmiit siivut pakataan kivitaskulinnun mahareppuun lähetettäväksi maailmalle.

Lentäessään korkealla ilmassa linnut ripottelevat kimaltavia siivuja kaikkialle hankien, merien ja järvien pinnoille hohtamaan välkehtien. Siitä ne sitten hiljalleen vajuvat maahan, merien ja järvien pohjaan, uppoutuen ajansaatossa vieläkin syvemmälle. Maaperä muokkaa niistä erivärisiä ja -kokoisia kiviä, niitä kutsutaan timanteiksi, smaragdeiksi, rubiineiksi...

Tästäpä tuli mieleeni, miksihän joillakin kaloilla on kiiltävät suomut kyljissään?

Saattaisikohan joku vetää välistä...

Ferryetat asuvat mäntypuun rungon kuoren alla.

Tikka on nakuttanut kerrostaloa muistuttavat asuinkolot ja madot ovat huolehtineet onkaloiden kaivauksista. Vastapalvelukseksi he ovat saaneet hoitoja metsäneläinten sairaalassa.

Hampaat kerätään syvälle maan uumeniin puun juuren alle, turvaholviin turvaan peikoilta.

Jos metsä palaa maan tasalle metsäpalossa, keijut ja peikot joutuvat muuttamaan pois tai pahimmassa tapauksessa saavat surmansa. Silloin keijujen ja peikkojen maan uumeniin säilötyt hampaat painuvat vielä syvemmälle, unohtuneina.

Nämä aarteet löydettyään ihmiset valmistavat niistä ainakin yhden tärkeän työkalun, nimittäin timanttiporan hammaslääkärille.

MAITOHAMPAIDEN LUOVUTUS JALOSTUKSEEN

"Paljon onnea!

Täytätte tänään 10 vuotta ja teidän on aika lähteä suorittamaan tärkeää tehtävää.

Se on pitkä taival.

Vaalikaa näitä alkioita joista vain te simpukat osaatte taitavasti ja kärsivällisesti tehdä oikeita helmiä."

Opettaja Loviisa istuu seinän reunalla ja ohjeistaa:

"Oppilaat! Seuratkaa tarkoin miten Ilmari hakee hampaan. Ajoitus on tärkein. Kun lapsen silmät menevät kiinni, on salaman nopeasti heitettävä seitti. Ja hammas nostetaan ylös samaan aikaan kun silmät aukeavat. Silloin lapsi ei näe mihin se katosi tai kuka sen haki."

Oppilas hämähäkki kuiskaa:

"Ilmari! Ole varovainen ettei hän näe sinua!"

Ilmari hikoilee jännityksestä ja suorittaa työtehtävänsä mallikkaasta. Tyttö iloitsee ja huudahtaa: "Äiti! Nyt se vietiin..."

”Älä kiiltomato kiemurtele sylissä ettet putoa.
Tarvitsen sinua näyttämään valoa tyynyn
alle, jonne maitohammas on jemmattu!”

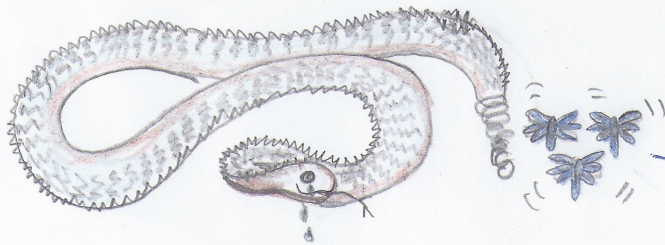
KALKKAROKÄÄRMEEN TARINA

AI AI! YHYY!
JOKIN LIISKASI
KALISUTIN HÄNNÄNPÄÄNI.
NYT SIITÄ KUULUU
VAIN SUHINAA.

ÄLÄ HÄTÄILE!
TULE MUKAANI
ELÄINSAIRAALAAN,
NIIN KEIJUT
KORJAAVAT SEN.

VALMISTIMME UUDET
TÄYTTEET LASTEN
MAITOHAMPAISTA.
TESTATAAN NYT
KALISEEKO.

KUUNNELKAA!
ENTISTÄ PAREMPI
VAROITUSÄÄNI!

TAPAHTUMIA ELÄINSAIRAALASSA

Tauno Palokärki, lähes variksen kokoinen sysimusta jättitikka lentää metsäaukion yli puolelta toiselle, "kry-kry-kry"-lentoäänen raikuessa pitkin metsiä.

Hän huomaa soisen järven laidalla lahonneessa koivunjuuressa muurahaispesän ja laskeutuu sen päälle etsimään hevostuorahaisia.

Kuinka ollakaan, pian Taunon viereen laskeutuu mylvivä lauma pahansuopaisia Geonogeja tusinan itikan kyydissä, haastaen riitaa tapansa mukaan. He luulevat omistavansa suoalueen ja hätistelevät itikoita apuna käyttäen tunkeilijat tiehensä. Tämän epämukavan vastaanoton saavat tuntea nahoissaan niin ihmiset kuin eläimetkin.

Rado: "Kuka sää oot?"

Colo: "Mitä sää täällä teet?"

Tauno: "Hei! Olen lomalennolla ja pysähdyin tähän poimimaan välipalaa."

Rado: "Sittenhän tiedät että sinulla lomalainen täytyy olla matkailijanvakuutus."

Tauno: "Sellaisesta en ole koskaan kuullutkaan."

Colo tuhahtaa niin että sylki lentää: "Vai ei sinulla lentäjä ole vakuutusta! Nyt menet heti hakemaan sellaisen ja tuot sen meille näytille. Muuten sinulla ei ole asiaa tänne salolle soittelemaan."

Geonogit hihittävät taustalla ilkkurisesti.

Tauno ihmeissään: "Mistä sellaisen saisin?"

Colo: "Eikö äitis ole opettanut? Tietysti sukellat tuohon suohon ja tuot sieltä meille kalan maksuksi."

Tauno: "Äiti kyllä opetti minulle ettei saa hypätä tai sukeltaa suin päin

veteen vieraalla rannalla, koska veden alla saattaa olla kivi tai kanto.” Colo osoittaa sormellaan alas vedenpinnalle: ”Hyvät hyssykät! Kivi tai kanto? Hähää, katso tuo tuolla on ilmiselvä kala joka vedessä näkyy. Hyppää nyt vain hakemaan se.”

Väkijoukon painostamana Taunon ei auttanut kuin hypätä veteen, epäonnekseen hän sukelsi suoraan päin kantoa menettäen tajuntansa. Sen jälkeen hän ei muista tapahtumia ennen kuin vasta herättyään eläinsairaalassa.

Hilla Hiiri oli ollut lähistöllä ja kuullut Taunon ja Geonogien sanaharkat ja nähnyt ikävän tapahtuman. Pelokas Hilla oli ensin odottanut riitapukarien varmaa poistumista ja uskaltanut vasta sen jälkeen mennä auttamaan sukeltajaa.

Hilla oli nostanut Taunon rannalle turvaan ja etsinyt käsiinsä vankan puutikun ja alkanut hakata puunrunkoa toivoen jonkun kuulevan sen.

Hakatessaan Hilla oli toistanut mielessään:

”lyhyt - lyhyt - lyhyt, pitkä - pitkä - pitkä, lyhyt - lyhyt - lyhyt.”

Metsässä morsetus, SOS, lähetetään puunrunkoa pitkin ylös latvaan saakka, josta ääni leviää ympäristöön torven lailla kuin kaiuttimesta.

Ferryeta-hammaskeijujen kuningatar Katariinalla on erikoisominaisuus, nimittäin erinomaisen tarkka kuulo. Hän kuulee jopa peninkulman päähän jos joku vaikeroi jossain kivusta ja lähtee välittömästi apuun joukkojensa kanssa.

Katariinalle Morse-aakkosten tulkitseminen on kristallin kirkaasti selvää.

Joskus Geonogit yrittävät hämätä Katariinaa lähettämällä vääriä Morse-hälytyksiä. Heidän morsetuksessaan korostuu puhevikaisen rytmivirhe S-kirjaimen kohdalla. Katariina kyllä hoksaa kuka morsettaa. Tuttujen käsialarytmin voi tunnistaa eli silloin hän tietää oikean hädän olevan kyseessä.

Kun Katariina lentää onnettomuuspaikalle, hänen hameenhelmojensa kellot soittavat hätäsireeniä ja niiden valot vilkkuvat. Perässä lentävät sairaanhoitajat ensiapulaukku mukanaan.

Ihmiset luulevat joskus valojen olevan tulikärpäsiä, vaikka niiden aiheuttaja onkin hätälennolla oleva Katariina.

Eläinlääkäri Margit tutkii Taunon. Hänellä huomataan monta vauriota; mustelma, nokassa hiushalkeama, nenäverenvuotoa, kynsi irti ja aivotärähdys.

Margit suosittelee Taunolle lepoa ja opastaa sairaanhoitajia korjaamaan nokan pihkalla. Kynsi paikataan lasten maitohampaan palasella mehiläisvahalla liimaten ja mustelma paranee itsestään, sille ei voi tehdä mitään, se on kuin nurin päin käännetty haava.

Eläinlääkäri Margit ja laaduntarkkailija Susanna sopivat kerättyjen maitohampaiden jakamisesta tarpeiden mukaan.

Kesäisin siivutetaan noin vesimelonin kokoinen kasa ja mandariinin kokoisen kasan verran saa eläinsairaala käyttöönsä.

Talvella varastot täyttyvät ehjistä kokonaisista maitohampaista, koska hepokatit ovat talvilomalla etelän lämmössä. Edelliskesän siivutetut hammasvarastot ovat kuitenkin pullollaan maailmaan lähettäväksi, joten niitä riittää.

Sairaalassa on hoidettavia joka päivä, ja sairaanhoitajia koulutetaan lisää yllättäviä tapauksia varten.

Oppitunteja pidetään tasaisen leveällä männyn oksalla. Margit kertoo kymmenelle oppilaalleen Geonogien uutta keksintöä koskevan tapauksen ja pitää sitä todella huolestuttavana. He olivat antaneet oravalle violetteja karkkeja. Orava oli luottavaisena maistellut niitä ja sen jälkeen olo oli huonontunut. Tuli huimausta, sekavuutta ja lihaskouristuksia. "Karkit" olikin valmistettu sinisistä sudenmarjoista ja punakärpässienistä.

Margit kysyy oppilailtaan: "Tietääkö kukaan mitä tähän tapaukseen tarvitaan?"

"Puolukkamehua?" - kuuluu takapenkiltä.

Margit: "Hyvä ehdotus, puolukkamehulla saamme toki Geonogien syljen irti ihostamme. Mutta nyt tarvitsemme vahvempaa ainetta. Onko kukaan kuullut vastamyrkkylääkehiilestä?"

Ferryeta oppilaat pudistelevat päätään. He ovat sen verran nuoria ettei heillä ole vastaavanlaisesta vielä kokemusta. Kukaan ei tiedä siis vastausta.

Margit uhkuu opettajamaista intoa: "Selvä, sitten panemme padan porisemaan. Varastosta löytyy tarvikkeita. Toisitteko minulle ison pähkinänkuoren kattilaksi, punakärpässienien ja sinisten sudenmarjojen juuria, jotka on hiillostettu mustiksi nuotiolla, hyppysellisen rauduskoivun kuivatettuja lehtiä, kaksi isoa tippaa hunajaa ja kourallisen maitohammasjauhetta. Kiitos!"

Oppilaat lentävät innoissaan noutamaan tarvikkeita. He huolehtivat pareittain yhdestä aineesta. Auringon lämmittävässä säteissä nopeasti valmistuva yhden kuplautuksen keitto on valmis ja Margit antaa oppilaille maistiaiset, heidän vatsansa saavat samalla suojan myrkkymarjoja vastaan. Keittojuoma pullojetaan varastoon mahdollista tulevaa uutta myrkytystapausta varten.

Oppilas huolissaan: "Miten sille oravalle kävi?"

Margit: "Kaikki meni hyvin. Orava sai juomaa ajoissa ja nukkui pari päivää todella sikeästi. Vierellä seisoj huolehtimassa koko ajan omaishoitaja."

Tällaiset vierellä olevat omaishoitajat ovat monesti niitä kiinni jääneitä Geonogeja, jotka joutuvat omasta mielestään vastenmieliseen hyväntekeväisyystyöhön.

Sylkykuppi on kiinnitetty heidän suunsa eteen. Kuppi estää sylkemisen, myöskään peikon inhon irvistys ei näy, näkyvät vain silmät, jotka ikään kuin nauravat ilosta. He pyyhkivät itkeviltä potilailta kyyneleitä. Näin potilaat paranevat nopeammin ja pääsevät terveinä takaisin metsään.

Tauno Palokärki paranee nopeasti tyytyväisenä saamansa hoitoon ja lupaa mielellään auttaa Ferryetoja heidän työssään. Kivitaskulinnun ollessa lomalla trooppisessa Afrikassa, Tauno levittelee talvikautena hampaansiivuja hangille.

Hän on onnettomuuden jälkeen käyttänyt mielellään päässään kypärää ja on valinnut sen väriksi pirteän punaisen. Naaraspalokärjet käyttävät myös kypärää mutta pitävät sitä tyttömäisesti niskassa.

Taunosta on paljon apua, hänestä onkin tullut metsän taitavin Morsen aakkosten taitaja.

Tällaisia tapahtumia siis eläinsairaalaista kuuluu.

NÄHDÄÄN PIAN

”Kerran vahingossa eksyttyäni, satuin lentämään talon kylpyhuoneen ikkunasta sisälle.

Huoneessa hyllyt notkuivat erilaisia hammasharjoja, joilta kyselin lentoreittiohjeita takaisin kotiin päin.

He olivat todella vieraanvaraista väkeä, joten jäinkin rupattelemaan sinne pidemmäksi aikaa.

Sain kuulla heidän omakohtaisia kokemuksiaan hampaidenpesureissuilta. Voit lukea niistä viereiseltä sivulta.

Hammasharjat pyysivät lähettämään teille terveisiä, että olettehan ystävällisiä harjoillenne, koska he ovat herkkäsieluisia hampaiden ystäviä.

Olen iloinen saadessani kertoa tämän tarinan.

Ferryetat toivovatkin lasten harjaavan hampaansa puhtaiksi, etteivät ne joudu vääriin käsiin Geonogeille.

Terveisin,

Kaarina Kaarnakuoriainen”

HUI! MINÄ PELKÄÄN
HAMMASPEIKKOJA.
ONKO TOTTA ETTÄ
NE EIVÄT PURE?

MINÄ OLEN UUSI HARJA.
EN MALTA ODOTTAA
TÖIHIN PÄÄSYÄ.
KUULIN ETTÄ PEIKOT LUIKKIVAT
KARKUUN MEIDÄT NÄHDESSÄÄN.
JOTEN EI HUOLTA.
SITÄPAITSI PEIKOILLA
EI OLE HAMPAITA.

SULAAKO MEIDÄN
HARJAT PEIKKOJEN
SYLKEEN?

KUTEN NÄET! EI! MINUT
HUUHDELLAAN
JOKA KERTA
HYVIN.

AI!
SILMIÄNI KIRVELEE!

VOIH!
OLEN JO NIIN VANHA JA
RAIHNAINEN ETTÄ HALUAISIN
JO ELÄKKEELLE.
JERE HARJAA NIIN KOVAA
ETTÄ NISKOIHINI SATTUU.

ETTE ARVAA
ETTÄ PYÖRIN
TÄNÄ AAMUNA
MAAILMAN
NOPEINTA VAUHTIA!
JIIHAA!

HAMMASHARJOJEN HIPHOP -RUNO

Hei mitä siellä mietit
tuu tänne kun niin mielit.

Onhan sulla aikaa
meissä ompi taikaa.

Meit` on aika monta
koeta sopivinta.

Jynssää kaikki peikot
et niist` tulee heikot.

Peikon sylki pelottaa
tahna sen hajottaa.

Mitä sitä suotta
vaik` ois sata vuotta

Harjaa puhtahiksi
minuuteissa kaksi.

Kauniit hampaanalkiot
on niin helme` valkiat.

Likainen suu haisee
puhdas suu tuoksuu.

Ole ylpee sun suusta
vaik` hampaat ois puusta.

On ilo sua palvella
ei hammassärkyä valveilla.

Mukavampaa pussata
kun on hampaat kunnossa.

Joten pidä niistä huolta
ei paikata turhaan kuorta.